

Rakenteellisen sosiaalityön osaaminen kehittyy kohisten

[SOSRAKE-osaamisverkosto-hanke](#) tuli toukokuussa 2021 jo yhden vuoden ikään! Sen kunniaksi tässä uutiskirjeessä vedämme yhteen hankkeen aikaista toimintaa, ja kerromme teille tulevista suunnitelmistamme. SOSRAKEN kehittämistyön perustana toimii Essoten ja Kainuun soten aikuissosiaalityön henkilöstölle toteutettu [osaamiskartoitus](#). Kartoituksen tuloksissa korostuivat erityisesti vaikuttamisen ja viestinnän kehittämistarpeet. Osaamiskartoituksen tulosten pohjalta hankkeessa on toteutettu työpajoja ja valmennuksia, joissa on käsitelty rakenteellisen työn tietopohjaa, asiakasta osallistavaa tiedonkeruuta, päätöksentekijöiden tarvitsemaa tietoa ja sosiaalialan vaikuttavaa viestintää.

SOSRAKEN ydinryhmä koostuu hanketiimin jäsenten lisäksi 13 avainkumppaniorganisaatioista, joita on kaikista ISON toiminta-alueen maakunnista. Avainkumppaneiden toimintaympäristöt, tarpeet ja tavoitteet vaihtelevat, ja yhteistyötä on räätälöity tilanteen mukaan. Avainkumppanimme ovat olleet kiinnostuneita erityisesti rakenteellisen sosiaalityön tietopohjan kehittämisestä ja sosiaalisesta raportoinnista.

Laajassa osaamisverkostossa vuorovaikutus ja yhdessä oppiminen toteutetaan joustavasti digitaalisella alustalla. Alusta avattiin keväällä 2021, ja sen käyttö etenee rakenteellisen sosiaalityön kuukausiteemojen muodossa. Tähän mennessä kuukausiteemojen aiheina ovat olleet:

- sosiaalihuollon asiakasprosessin rakenteellinen ulottuvuus
- vaikuttavuus
- mittarit vaikutusten arvioinnissa sekä
- yhteiskehittäminen.

SOSRAKEssa on nyt käynnissä kolmas kehittämisvaihe: rakenteellisen tiedon työstäminen käyttöön. Lähtölaukauksena toteutimme 16.4. Vaikuttava viestintä sosiaalialalla -luento- ja työpajatilaisuuden. Tilaisuuden ohessa julkaistiin myös hankkeen projektikoordinaattori Iiro Väisälä [johtantovideo](#) [sosiaalialan viestintään kunnallisten luottamushenkilöiden kanssa](#).

Syksyllä 2021 on vuorossa viestintään ja vaikuttamiseen keskittyvän valmennuskokonaisuus. Valmennuksella tuetaan sosiaalialan organisaatioita ja työntekijöitä tuomaan ammattilaisten ja asiakkaiden ääntä esille sekä vaikuttamisen paikoille. Tiedotamme valmennuksen ajankohdasta ja tarkemmasta sisällöstä lisää elokuun aikana.

Monipuolisia toimia rakenteellisen sosiaalityön toteuttamiseen

Yksi rakenteellisen sosiaalityön tavoitteista on välittää asiakaspinnasta kerättyä tietoa kunnan muiden toimijoiden käyttöön. Essotessa on hankkeen myötä koottu tietoa asiakastietojärjestelmästä mm. analysoimalla palvelutarpeen arvioinnit, kuntouttavan työtoiminnan palautteet ja aktivointisuunnitelmat. Kerätyn aineiston pohjalta laadittiin [infograafi](#) (avautuu Essoten sivuille), jonka avulla tietoa välitetään muille toimijoille.

Kuntoutuksen työtoiminnan asiakaspalautteiden analyysi osoitti sen, etteivät palautteet tuo riittävästi esiin asiakkaiden kokemuksia palvelun vaikutuksista heidän elämäänsä. Näin ollen kehittämisen kohteeksi valikoituivat tavoitteen asettelu, vaikuttavuuden arviointi ja kuntoutuksen työtoiminnan itsearviointi. Yhteistyökumppanina toimii kuntoutuksen työtoiminnan palveluita tuottava Mikkelin Toimintakeskus ry ja kehittämistyötä tuetaan vaikuttavuuden arvioinnin ja mittaamisen valmennuksella.

Kainuun sotessa rakenteellisen sosiaalityön tiedon tuotantoa vahvistetaan sosiaalisen kuntoutuksen vaikuttavuustutkimuksella. Tässä kokeilussa yhteistyökumppanina toimii Sotkamon mielenterveyden tuki ry, jolla on erilaista ryhmätoimintaa kaikissa Kainuun kunnissa. Tutkimusaineiston avulla selvitetään sosiaaliselle kuntoutukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kainuussa tietoa on tuotettu myös vuoden 2020 palvelutarpeen arvioinneista. Näistä on sosiaalityön viestinnän vahvistamiseksi toteutettu [infograafi](#) (avautuu Kainuun soten sivuille). Tiedon tuotantoa on vahvistettu myös vuoden 2021 alusta käyttöön otetulla sosiaalisen raportoinnin työkalulla.

Kainuun sotessa rakenteellisen sosiaalityön kehittämisen erityispiirteitä ovat rakenteellisen sosiaalityön laaja-alainen työryhmä, yhteiskehittäminen ja hyte-työskentely. Rakenteellisessa työssä tuotettavan tiedon pohjalta Kainuussa toteutetaan mediasuunnitelma, johon pohjautuvaa mediavaikuttamista on jo päästy harjoittelemaan.

Rakenteellisen sosiaalityön koulutuksen kehittäminen

SOSRAKE-kehittämistyön yhtenä tuotoksena on verkkopohjainen 5 opintopisteen laajuinen rakenteellisen sosiaalityön koulutus- ja valmennuskokonaisuus. Tämän kokonaisuuden suunnittelu aloitettiin keväällä 2021 Diakin ja Xamkin koordinoimana. Ensimmäiseen suunnittelutyöpajaan osallistui opetushenkilöstöä myös Karelia- ja Savonia-ammattikorkeakouluista sekä Kajaanin ammattikorkeakoulusta. Kokonaisuutta pilotoidaan keväällä 2022 SOSRAKEN osaamisverkostossa. Osallistujat edustavat sosiaalialan työntekijöitä ja opiskelijoita.

Vaikuttavuustieto ja sosiaalipalvelujen vaikuttavuuden arviointi on osaamisalue, jonka vahvistamiselle on työelämässä tarvetta. Tähän tarpeeseen vastaamiseksi aiheesta tarjotaan syyskuussa 2021 muutaman tunnin mittainen verkkopohjainen lyhytkurssi. Kurssi on niin ikään tarjolla osaamisverkoston jäsenille sekä Diakin ja Xamkin opiskelijoille SOSRAKEN digialustalla.

Kevään 2021 aikana on ahkerasti tuotettu opiskelijoiden ja opettajien Sosiaalinen vaikuttaja - [yhteisblogiin](#) (avautuu Xamkin sivuille) puheenvuoroja sosiaalialan ajankohtaisista ilmiöistä. Kirjoitusten yhdistävänä teemana on ollut hyvinvointi ja huono-osaisuus sekä hyvinvoinnin edistämisen keinot. Kirjoituksissa opiskelijoita ovat puhututtaneet muun muassa chat-palveluiden merkitys avun hakemisessa korona-aikana, vertaistuen merkitys mielenterveyskuntoutuksessa, koulukiusaamiseen puuttumisen keinot, iäkkäiden kokema väkivalta sekä lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen lastensuojelussa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

